

POWIKŁANIA CUKRZYCY I CO DALEJ?

JERZY MAGIERA

XII Konferencja Polskiej Federacji Edukacji w Diabetologii

pt. „Powikłania cukrzycy i co dalej?” odbyła się 10 czerwca br. w Warszawie. Skierowana była głównie do pielęgniarek zajmujących się szeroko pojętą dziedziną diabetologii. Temat konferencji dotyczył powikłań cukrzycy, ale został zdominowany przez jedno bardzo groźne powikłanie – stopę cukrzycową.

Konferencję rozpoczęła przewodnicząca Polskiej Federacji Edukacji w Diabetologii Alicja Szewczyk, natomiast wykład otwierający na temat cukrzycy typu 1 i roli edukacji w prewencji powikłań wygłosił lek. med. Jerzy Hohendorff. Następująca potem sesja, dotycząca powikłań w cukrzycy, przedstawiała polskie realia. O zespole stopy cukrzycowej i sytuacji Polski na tle Europy mówiła dr n. med. Beata Mrozikiewicz-Rakowska z Kliniki Diabetologii i Chorób Wewnętrznych Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. Przypadki medyczne ze swojej codziennej praktyki zrelacjonowała Mirosława Młynarczuk, specjalistka pielęgniarstwa diabetologicznego z Kliniki Diabetologii i Chorób Wewnętrznych SPCSK w Warszawie.

DUŻY PROBLEM POLSKI

W Polsce cały czas wykonuje się bardzo dużo amputacji kończyn dolnych. Należy podejmować walkę i próbować leczyć ZSC, a dopiero w ostateczności decydować się na tak radykalny krok,

jakim jest pozbawienie kończyny. Redukcję wskaźnika amputacji oraz liczby owrzodzeń można osiągnąć, zwiększając wykrywalność chorych z cukrzycą i stanami przedcukrzycowymi, edukując lekarzy POZ, a także innych specjalności w zakresie czynników ryzyka ZSC oraz sposobów ich diagnostyki i leczenia. Należy także ułatwić dostęp chorych z cukrzycą do leczenia wielodyscyplinarnego, stworzyć sieć ośrodków zajmujących się ZSC. Konieczne jest także monitorowanie stanu chorych po epizodach ZSC oraz systemowe edukowanie chorych z cukrzycą oraz ZSC i ich rodzin. Nie wolno zapomnieć o wsparciu socjalnym dla chorych oraz zmianie sposobu refundacji procedur dotyczących Zespołu Stopy Cukrzycowej.

O jednej z dróg w cukrzycy mówił nasz felietonista – Krzysztof Mika. Opowiedział o swoim życiu z chorobą, problemach, z jakimi się boryka, żeglarskiej pasji i aktywności fizycznej, z których pomimo cukrzycy i pojawiających się powikłań stara się nie rezygnować. Pochwalił wsparcie otrzymane

od lekarza i pielęgniarki w gabinecie lekarskim. *Współpraca zespołu terapeutycznego jest ważna, ale jeśli zespół terapeutyczny lekarsko-pielęgniarki nie nawiąże współpracy z poszczególnymi specjalistami (chirurgiem ogólnym, chirurgiem naczyniowym), to sama diagnoza nie zmieni sytuacji pacjenta. Jeśli nic dalej się nie zrobi, nie będzie efektów. Jeśli jest problem ortopedyczny, to konieczna jest też współpraca z ortopedą. Takie zespoły mają szansę bytu – skomentowała to Mirosława Młynarczuk.*

ZDANIEM SPECJALISTKI Z NIEMIEC

Gościem specjalnym konferencji była pani Anita Mysor, pielęgniarka diabetologiczna, pracująca w szpitalu w Berlinie, specjalistka z wieloletnim doświadczeniem jako wykładowczyni. Jest jedną z najbardziej znanych pielęgniarek w Niemczech.

Omówiła temat multidyscyplinarnej opieki nad pacjentem z zespołem stopy cukrzycowej w regionie Niemiec, Austrii i Szwajcarii. Według Anity Mysor osoby z cukrzycą oraz członkowie ich

rodzin wymagają intensywnego doradztwa i opieki. Pacjenci z zespołem stopy cukrzycowej muszą być leczeni interdyscyplinarnie. Cele leczenia w Niemczech są jednoznacznie zdefiniowane, jednak ich realizacja często kończy się niepowodzeniem ze względu na różne konflikty interesów (kasy ubezpieczenia zdrowotnego, systemy rozliczeń, oferenci, producenci, itp.) i brak wytycznych dotyczących leczenia. Zespół stopy cukrzycowej może mieć bardzo indywidualny, zróżnicowany przebieg i zależy od wielu czynników, co praktycznie uniemożliwia wprowadzenie standardów w tym zakresie. Jest jednak nad czym pracować. Zdaniem Anity Mysor należy tworzyć specjalne ośrodki zaopatrzenia i sieci zajmujące się pacjentami oraz wprowadzać umowy dotyczące zaopatrzenia chorych.

INTERESUJĄCE WĄTKI

Paweł Stęśicki, technik specjalista zaopatrzenia ortopedycznego przedstawił nowoczesne możliwości odciążenia w profilaktyce i leczeniu owrzodzeń

w Zespole Stopy Cukrzycowej. O suchości skóry w cukrzycy opowiedziały dr Beata Mrozikiewicz-Rakowska i Mirosława Młynarczuk. Temat zastosowania mocznika w pielęgnacji stóp pacjentów z cukrzycą według klasyfikacji czterostopniowej skali suchości skóry stóp został omówiony przez mgr Justynę Kapuściok.

Dr n. med. Maciej Pawłowski przedstawił temat opieki nad pacjentem w wieku podeszłym leczonym insuliną jako wyzwanie pielęgniarce diabetologicznej, a wybrane aspekty prawne pracy pielęgniarce w diabetologii przybliżył mec. Andrzej Kurianowicz.

Konferencja była znakomitą okazją do wymiany doświadczeń wśród personelu medycznego i szansą na nawiązanie współpracy z różnymi podmiotami zajmującymi się kompleksowo pacjentem z cukrzycą.